

ОБЩИНА СЛИВЕН

8800 Сливен, бул. „Цар Освободител” № 1; Кмет: 044/611 106;
Заместник-кмет: 044/611 103; Секретар: 044/611 215;
централа: 044/611 100; факс: 044/662 350

УТВЪРДИЛ:

КМЕТ.....
СТЕФАН РАДЕВ

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

На

ОБЩИНА СЛИВЕН

**за интегриране на българските граждани от ромски
произход и други граждани в уязвимо социално
положение, живеещи в сходна на ромите ситуация
2018 - 2020г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият План за действие на Община Сливен за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация 2018- 2020г., наричан по-нататък План за действие, е неразделна част от Областната стратегия за интегриране на ромите на област Сливен 2012- 2020г.

Планът за действие се основава на приоритетите, формулирани в Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012- 2020) и Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия, като обхваща първи планов период.

Стратегия за интеграция на малцинствените общности в община Сливен 2007-2013 г., Планът за действие е разработен в съответствие с Общински план за развитие на Община Сливен 2014-2017 г., както и с други утвърдени местни стратегически документи.

Планът за действие е разработен като документ концентриращ усилията на отговорни институции и неправителствения сектор на местно ниво да планират и реализират конкретни цели и дейности насочени към изпълнение политиките за социална интеграция на ромите, както и на други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация на територията на община Сливен. Разработен е чрез интегриран подход, при който въз основа на дефинирани национални приоритети са планирани мерки и обединени ресурси за разрешаване на идентифицирани проблеми и удовлетворяване потребности на специфични уязвими групи от населението на общината.

В съответствие с Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012- 2020) настоящия план обхваща следните приоритетни области на действие:

- Образование;
- Здравеопазване;
- Жилищни условия;
- Заетост;
- Върховенство на закона и недискриминация;
- Култура и медии.

Настоящият план за действие задава конкретни насоки за изпълнение на местно ниво на интеграционни политики, насочени към граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация на територията на общината, като се цели повишаване тяхното благосъстояние, създаване на условия за включването им във форми на обществения, икономическия, културния и политическия живот, както и подпомагане процеса на развитие на Община Сливен.

Планът за действие е разработен от оперативен екип, сформиран със заповед на Кмета на Община Сливен.

Настоящият план е отворен документ, който подлежи на допълване и актуализиране.

II. Актуално състояние на ромската общност в Община Сливен.

Община Сливен е най-голямата по територия и брой жители община на територията на област Сливен - според официалните данни от „Преброяване 2011” населението на общината е 125268 души, което представлява 63.4% от населението на областта.

В градовете на общината /Сливен и Кермен/ са съсредоточени 93 421 души от населението или 74.6%, а останалите 25.4% /31 847 д./ живеят в останалите 43 села на общината. В административния център – гр. Сливен, живее 73.1% от населението на общината.

По отношение етническата структура на населението статистиката от Преброяване 2011 сочи, че ромите са втората по големина етническа група в община Сливен. Общо 107 276 души са отговорилите на въпроса за самоопределяне, като 82.7% /88750 души/ от тях се самоопределят като българи, 11.3% или 12153 - като роми, 3.9% или 4209 се самоопределят

като турци, 1.4% /1515/ – като други. В гр. Сливен живеят около 46.6% /5666 д./ от самоопределилите се като роми в общината. Лицата от ромски произход в община Сливен представляват приблизително 59.3% от ромското население общо за областта.

Етническа група	Брой	Етническа група	Брой	Етническа група	Брой
Общо за страната	7364570	Област Сливен	197473	Община Сливен	125268
<i>Отговорили</i>	<i>6680980</i>	<i>Отговорили</i>	<i>173206</i>	<i>Отговорили</i>	<i>107276</i>
Българска	5664624	Българска	132697	Българска	88750
Турска	588318	Турска	16784	Турска	4209
Ромска	325343	Ромска	20478	Ромска	12153
Друга	49304	Друга	1954	Друга	1515
Не се самоопределят	53391	Не се самоопределят	1293	Не се самоопределят	649
<i>Неотговорили</i>	<i>683590</i>	<i>Неотговорили</i>	<i>24267</i>	<i>Неотговорили</i>	<i>17992</i>

Област Сливен, както и в частност община Сливен са региони с по-висока концентрация на население с ромска етническа идентичност. Съотношението на ромите в общината /около 11.3%/, както и като цяло за областта /над 11% ромско население/ е доста по-голямо от средното за страната – 4.9% самоопределили се като роми общо за страната.

По експертни наблюдения реалният брой на ромите в община Сливен е доста по-висок от статистическите данни, тъй като при преброяването на населението хората имат право сами да определят етническата си принадлежност или да не посочат такава, както и поради факта, че част от ромското население се самоопределя като българи, турци и др.

Независимо от конкретиката на цифрите всички изследвания на национално и местно ниво налагат извода, че като цяло община Сливен може да се счита за типичен район на концентрация на етнически малцинства, като делът им значително превишава този за страната. Преобладават роми и турци.

Най-уязвимата етническа общност в общината е ромската. Представителите на тази малцинствена общност, като цяло са с много ниски нива на грамотност и слабо владение на български език. Нивото на образование и квалификация в тази общност като цяло не е конкурентно в новите условия на пазара на труда. В значителна степен високите нива на безработица в общината се дължат на високия процент трайно безработни от ромски произход макар и официалните данни да не отчитат този признак.

Съгласно данните от Преброяване 2011 г. децата и младите хора до 19 г. възраст от ромски произход в община Сливен са приблизително 47.3% /5747 лица от 0 до 19 г./ от всички самоопределили се като роми в общината. От общия брой самоопределили се като роми в общината ромското население над 60 г. възраст е едва около 4.6% /562 лица над 60 г./ при приблизително 28.5% дял българско население и 13.2% турско население /по самоопределяне/ над 60 г. възраст в общината.

В групата на ромите влизат значителен брой социално изолирани лица, при които са налице различни фактори, подкрепящи бедността – ранно отпадане от училище, ниско образование и квалификация на голяма част от жителите, трайна безработица и липса на трудови навици за част от тях, ограничени възможности за заетост, лоши битови условия, липса на достатъчен достъп до здравни, социални, образователни услуги.

В тази група попадат семейства в неравностойно положение, чиито деца с голяма вероятност ще повторят модела на социална изолация на своите родители. За да се наруши процеса на цикличност е необходима комплексна интервенция насочена срещу бедността като многоаспектно явление, която да подпомогне семействата за осигуряване на условия за социално включване и развитие на своите деца.

Пряка последица от състоянието на бедност и особено това при децата е нарушаване на техните права и значително ограничаване на възможностите за бъдещо развитие. Същевременно, нарушаването на основни права на децата по различни причини е предпоставка за бедност и проява на различни форми на дискриминация.

Обособените ромски квартали в селищата на общината са райони със структурна бедност и голям относителен дял на деца, семейства и хора в риск: трайно безработни с ниска степен на образование и професионална квалификация; непълнолетни майки; деца в риск от отпадане от училище; деца, настанени в институции; необразовани млади хора; многодетни и непълни семейства. Акумулирането на икономически, образователни и етнокултурни рискови фактори оказва най-силно влияние, когато семейството живее в изолация в рамките на обособена компактна малцинствена група и изисква интегриран и многостранен подход за траен успех в решаването на проблемите.

В тези общности се възпроизвеждат и определени стереотипи (ранни бракове, ранна раждаемост, висока степен на миграция, липса на уседналост, комуникацията в семейството и общността се осъществява на език, различен от български). Всичко това често води до различни модели на социално изключване на хора от тази етническа група и особено на децата. Те или въобще не посещават училище или отпадат твърде рано от учебния процес, преди да са завършили определена образователна степен. Често тези деца са обект и на дискриминация, която остава скрита. Немалък е процента от тези деца, които по различни причини се настаняват в специализирани институции.

1. Анализ на състоянието на ромската общност в Община Сливен по приоритетни области на действие.

ОБРАЗОВАНИЕ.

Ниското равнище на образование е един от основните фактори, определящи бедността и социалната изолация. С оглед на това, основен подход за превенция на бедността и социалната изолация остава увеличаването на инвестициите в образованието. Специални усилия трябва да бъдат положени за развиване и разширяване на възможностите за учене през целия живот. Друго основно предизвикателство е обвързването на изискванията на пазара на труда с обучението на квалифицираните специалисти, които имат не само професионална, но и общообразователна подготовка.

По данни от Преброяване 2011 г. населението от ромски произход в община Сливен на 7 и повече навършени години е 9837 души, като в това число са включени и 120 деца на 7 г. възраст, които не са тръгнали на училище. По отношение образователната структура¹ на самоопределилите се като роми се отчита най-висок дял на завършилите начално образование – 30.2 % /2937 д./ от ромското население над 7 г. и на роми с незавършено

---

¹ За база при изчисляване дела на ромите по степен на образование е използван общ брой роми над 7 години – 9717 души, който е получен като разлика между общия брой роми на 7 и повече години – 9 837 и броят на децата на 7 години, които не са тръгнали на училище – 120.

начално образование – около 25.2 % или 2446 души. Със средно образование са едва около 4.7 % от ромите – 453 души.

Тревожен е фактът че 16.4 % /1590 д./ от ромите в общината никога не са посещавали училище.

Таблица: население на 7 и повече навършени години по етническа група и степен на завършено образование /по данни на ТСБ Сливен/

Община Сливен	Етническа група	Общо	Степен на завършено образование				Никога не посещавали училище	Дете	
			висше	средно	основно	начално			незавършено начално
<i>Отговорили</i>		99714	16845	41323	23490	9115	6190	2489	262
Българска		84099	16277	39168	19431	5269	3126	703	125
Турска		3891	163	932	1507	795	358	123	13
Ромска		9837	33	453	2258	2937	2446	1590	120
Друга		1458	345	681	229	95	45	63	-
Не се самоопределят		429	27	89	65	19	215	10	4
<i>Неотговорили</i>		15194	1071	4024	3615	2777	2611	999	97

Гарантирането на равен достъп до качествено образование за всяко дете е възможно чрез интегриране на система от мерки, насочени от една страна към повишаване нивото на образователния процес, а от друга – към по-пълно обхващане на децата и учениците в задължителната предучилищна и училищна възраст в детските градини и училищата. Осъществена е оптимизация на училищната мрежа в съответствие с демографските и социално-икономически промени в общината, с цел осигуряване възможност на всяко дете да получи съизмеримо по качество образование и повишаване ефективността на публичните разходи. С утвърдената общинска мрежа на детски градини, училища и обслужващи звена се удовлетворяват интересите на ученици и родители.

Към настоящия момент на територията на общината функционират:

1. Детски градини:

- четиринадесет детски градини в населените места на територията на общината, към шест от които функционират полудневни подготвителни групи за 5 и 6 годишните деца;
- тринадесет детски градини на територията на гр. Сливен.

2. Училища:

- неспециализирани: две начални, двадесет и едно основни /осем средищни, две от които са и защитени/; четири средни; три профилирани и шест професионални гимназии;
- специализирани: спортно училище; училище по изкуствата /Национална художествена гимназия/;

3. Обслужващи звена:

- Център за подкрепа за личностно развитие - Детски комплекс – Сливен;
- Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – гр. Сливен;
- Център за специална образователна подкрепа - гр. Сливен.

Извършено е саниране на всички общински училища на територията на град Сливен. На средищните училища са предоставени училищни автобуси за обезпечаване транспорта

на учениците, подлежащи на задължително обучение от съседните населени места на територията, на които няма училище. Създадена е организация за целодневно обучение с осигурено обедно хранене за всички ученици.

За развитие на условията за равен шанс и приемственост са осигурени безплатни учебници на учениците от I до VII клас, което е предпоставка за интегрирането на ученици от различни социални групи в образователния процес и осигурява равен достъп до образователни услуги.

Предучилищното образование се осъществява от детските градини за децата от 3 годишна възраст и за деца навършили двегодишна възраст към началото на учебната година на постъпване /по преценка на родителя и при липса на детска ясла или яслена група в детска градина в съответното населено място, и при наличие на свободни места в детската градина/ до постъпването им в първи клас. На територията на Община Сливен функционират 27 детски градини. Предучилищното образование в тях се осъществява при целодневна, полудневна, почасова или самостоятелна организация. Децата се разпределят във възрастови групи, а при недостатъчен брой деца могат да се сформират и разновъзрастови групи.

Предучилищното образование е задължително за 5 и 6 годишните деца. То се осъществява в трета и четвърта подготвителна група във всички детски градини на територията на община Сливен и от училищата, които могат да осигурят условия за това, съгласно нормативните документи. Полудневни подготвителни групи има в следните училища:

- СУ "Хаджи Мина Пашов", гр. Сливен;
- ОУ "Братя Миладинови", гр. Сливен;
- ОУ "Юрий Гагарин", гр. Сливен;
- ОУ "Найден Геров", с. Гавраилово;
- ОУ "Св. Св. Кирил и Методий", с. Камен;
- ОУ "Х. Димитър", с. Селиминово;
- ОУ "Св. П. Хилендарски", с. Тополчане;
- НУ "Хр. Ботев", с. Чинтулово.

Наблюдава се тенденция на намаляване броя на децата, посещаващи детските градини, като през учебната 2014/ 2015 година са обхванати 3 686 деца, през учебната 2015/ 2016 година – 3 596 деца, през учебната 2016/ 2017 година – 3 554, а през настоящата учебна година - 3 355 деца. При полудневните подготвителни групи (ППГ) към училищата се наблюдава подобна тенденция до настоящата учебна година. През учебната 2014/ 2015 година 846 деца са посещавали ППГ, през учебната 2015/ 2016 година – 786, през учебната 2016/ 2017 година – 712 деца, а към настоящият момент ППГ към училищата посещават 727 деца.

Финансирането на детските градини се осъществява от държавния и общинския бюджет. Децата и учениците са един от приоритетите на общинската администрация, затова и общинските разходи за детска грижа нарастват постепенно. Тази тенденция следва да бъде запазена и в бъдеще, като същевременно тя е обоснована и със стабилизирането на демографските фактори на местно ниво. Едновременно с това общината следва да обърне внимание на модернизацията на материално-техническата база и на моделирането ѝ с оглед привличане на все повече деца в детските градини, включително тези със специфични образователни потребности.

Продължава да е налице проблемът с учениците, които напускат преждевременно училище, както и с децата необхванати от образователната система. Възможностите за бъдеща житейска и професионална реализация при тези деца и ученици са много по-малки и те са в по-голям риск от социална изолация.

Най-често дефинираните причини за ранното напускане са:

- социално-икономически: ниски доходи на родителите, лош жизнен стандарт и битови условия; безработни родители; деца ангажирани със сезонна работа или с отглеждане на по-малки братя и сестри; дефицит на социални умения;
- семейни или етнокултурни: незаинтересованост на родителите за обучението и образованието на децата; неграмотност или ниско ниво на образованост на родителите; липса на мотивация за учене; ранни бракове;
- миграция на родителите - преместване на учениците в други населени места или чужбина заедно с родителите; ученици оставени за отглеждане от роднини, които не са в състояние да упражняват ефективен контрол;
- трудности при усвояването на учебното съдържание, обусловени от езиковата бариера; малък или никакъв контакт между родителите и учителите; възрастови или личностни проблеми.

В по-голямата си част мерките за намаляване процента на напуснали ученици са прилагани през последните години от училищните ръководства и педагогическите съвети. Едновременно с това се търсят нови подходи: осъществява се постоянен контакт с родителите; търси се съдействие от различни институции или от изявени представители на местната общност; чрез програми и проекти се работи за подобряване на училищната среда, за да стане училището по-привлекателно за децата; обогатява се интеркултурната компетентност на учители и директори, чрез различни квалификационни курсове и обучения. Това е предпоставка за по-ефективен диалог с деца и родители и повишава капацитета на училищата за работа със застрашените от отпадане ученици. Най-ефективните подходи за намаляване броя на неизвинените отсъствия са:

- превантивна работа с учениците за позитивна нагласа към учебния процес;
- въвеждане на целодневно обучение;
- повишаване качеството на образователния процес, чрез подобряване на материалната база и използване на интерактивни методи;
- усъвършенстване на системата за осигуряване качеството на професионалното образование и обучение, популяризиране на професионалното образование и възможностите на публично-частното партньорство чрез съвместни дейности с бизнеса като възможност за устойчив растеж на човешките ресурси;
- поддържане на постоянни контакти с родителите и настойниците от класните ръководители, педагогическите съветници и директорите; участие на родителите в извънучилищни форми; съвместно организиране на тържества, в които децата се изявяват пред родителите си и други представители на обществеността;
- беседи в часа на класа за образованието, като предпоставка за успешната реализация в живота;
- работа по проект „Твоят час”, финансиран от ЕС, чрез Европейски структурни и инвестиционни фондове по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж”;
- участие на професионалните училища по схема „Ученически и студентски практики”, компонент 1 „Ученически практики”, финансиран от ЕСФ именно заради осъществяване на превенция от отпадане и рисково поведение на учениците, повишаване на мотивацията и самооценката им да бъдат по-добри ученици и по-добри хора, както и изграждане на училището като желана територия за учениците;
- реализиране на дейности във връзка с участието на училищата в Национални програми „Без свободен час в училище”, „Осигуряване на съвременна образователна среда”, „Достъпно и сигурно училище” и др.;
- използване на интерактивни методи в образователно-възпитателния процес, използване на информационните технологии с цел изграждане на положителна мотивация към училището;

- наличие на младежки клубове, ученически парламенти, детски - младежки съвети с което се поощряват различни младежки инициативи и дейности;
- включване на младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до тях;
- съвместни дейности с училищните настоятелства за стимулиране на талантиливи ученици и финансово подпомагане на деца от финансово затруднени семейства;
- целогодишно използване базата на училището от учениците – компютърни кабинети, спортни площадки и др., което е от особено значение за учениците от училищата в малките населени места.
- систематизиране на ежегодните мерки в Програма за превенция на отпадането от училище, приета на заседание на педагогическия съвет, както и планове за работа с родителите.
- добро партньорство между училище, община, кметове на малки населени места, институции и организации на територията на община Сливен.
- Изпълнението на мерките е насочено към реализиране на част от основните приоритети на образователната система – интеграция на деца със специални образователни потребности, привличане и задържане на социално слабите деца в училище, ограничаване броя на отпадналите ученици.

Резултатите сочат, че акумулирането на икономически, образователни и етнокултурни рискови фактори оказват силно влияние, когато семействата живеят в изолация в рамките на обособена компактна малцинствена група. Това налага прилагане на интегриран и многостранен подход за траен успех в решаването на основни проблеми. Установените тенденции и различни потребности на населението в квартала обуславят необходимостта от разработване и реално функциониране на комплексна форма на интегрирано предлагане на публични услуги с цел максимална подкрепа за позитивно ранно детско развитие и удовлетворяване на здравни, образователни и културни потребности на деца от рискови групи, техните родители и жителите на квартала като цяло.

Като форма на интегрирано предлагане на услуги е стартиралото изграждане на Детска градина с яслени групи в кв. „Надежда” и ситуиране на Общностен център за деца и семейства, в който ще се предоставят както услуги подкрепящи родителите на децата посещаващи детската градина, така и жители на квартала в уязвимо положение. Услугите и подкрепата в центъра ще са фокусирани от една страна към доболнично здравеопазване, улесняване достъпа до първично здравно обслужване, прилагане на политики на репродуктивно майчинско здравеопазване и семейно планиране. От друга страна да се развиват дейности насочени към укрепване културната интеграция и идентичността, улесняване достъпа до публични услуги, общностно развитие и гражданско участие.

През 2017 год. Министерски съвет прие с постановление № 373 от 5 юли 2017 година Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователна та система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст чрез който да се обхванат всички подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование деца и ученици и да се намали броя на отпадналите от образователната система. Основната роля на екипите за обхват по механизма е да посетят на адрес децата и учениците за които има информация, че никога не са посещавали детска градина или училище или са отпаднали от образователната система, да установят причините, поради които тези деца не са обхванати и да посочат в зависимост от всеки конкретен случай, мерки за обхващане на децата.

1.2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Анализите показват, че последното десетилетие на развитие, както на местно ниво така и на национално е белязано от демографска криза, характеризираща се със стабилна де

популация, при която относителният дял гражданите над 60 годишна възраст значителна част от общото население. Увеличаваща се група на възрастни над трудоспособна възраст, респективно увеличава потребността от гериатрична помощ.

Процесите на стареене се проявяват по силно в селата на общината, където в повечето детското население е минимален процент и най-младата значима възрастова група започва след 40 години. Три са главните причини за тези процеси- ниски нива на раждаемостта, покачване на смъртността, намаляване на естествения прираст при интензивна емиграция и то предимно на младото население.

Миграционните движения, които се развиват паралелно с процеса на стареене, както и ниската раждаемост, водят до неравномерно териториално разположение на стари хора и се формират териториални единици с концентрация на предимно стари хора. Структурата на заболяемостта в общината е в посока завишаване на заболяванията от групите на сърдечно-съдови, инфекциозни, онкологични, ендокринологични, психични заболявания.

Установява се, че при значителна част от лицата от ромски произход, поради продължителни периоди на здравнеосигуреност, невъзможността да си осигури навременно и продължително лечение на нуждаещите се, смъртността настъпва много по-рано, отколкото при останалото население.

Основните причини за влошаване на здравето на българските граждани, вкл. принадлежащи към етническите малцинства и др. уязвими групи, са бедността, нездравословният начин на живот, свързан с непълноценното хранене, постоянният дистрес, съчетани и с други рискови фактори, като тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, употреба на наркотични вещества, ниска двигателна активност, ниска здравна култура и др. Начините на регистриране на заболяемостта през последните години и липсата на официални статистически данни за разпределението ѝ по етнически признак затрудняват извършването на цялостен анализ, но съществуващите данни и оценката на специалисти, работещи в сферата на здравеопазването, показват, че тя е с значително по-високи стойности сред лицата от уязвимите малцинствени общности, вкл. и ромската.

При извършеното проучване през април –май 2016 «Общностен здравен мониторинг в кв. Надежда» Сливен, в рамките на «Интегриран проект за социално включване на роми и други уязвими групи в гр.Сливен, финансиран от Българо-Швейцарската програма за сътрудничество са обобщени следните препоръки :

1. При положение, че 70% от хората в кв. „Надежда” са с начално и основно образование, се налага необходимостта от изследване на ефективността на различни подходи за здравно обучение, което да има устойчива и дългосрочна превантивност за целеви групи, състоящи се предимно от неграмотни и малограмотни лица.
2. Имайки предвид, че жените показват по–реална здравна самооценка, е социално и икономически целесъобразно да се иницират адаптирани и адекватни програми за здравно–образователни, жизнено важни умения за омокществяване на жените.
3. Необходими са адекватни обучителни програми за ограмотяване и валидизиране на функционална грамотност сред хората без никакво, с начално и основно образование като необходимо условие за усвояване на здравно–образователни и жизнено важни умения, които ще доведат до по –добро качество на живот, съхраняване на работната сила и намирането на възможности за реализация и принос на обществен продукт.
4. Имайки предвид, че половината от здравнеосигурените жени не знаят, че имат право на медицинска помощ при бременност, е необходимо чрез адекватни подходи и канали да се иницират програми за задълбочено информиране за здравните парва на бременните жени и родилките и за рисковете, които стоят пред една непроследена от лекар-специалист бременност.
5. С оглед ограниченията на настоящето проучване на по –късен етап, е изключително важно да се иницира проучване на нагласите и проблемите при воденето на

профилактични прегледи на кърмачета и деца от 2 до 5 г. възраст, защото при тях няма задължителното условие за „бележка от личния лекар“ както при записването в детска градина и училище, което увеличава рисковете от сериозни заболявания, както показват статистическите данни за специфични болести и нива на детска смъртност сред ромското население.

6. Високият дял на хората с увреждания в квартала, получаващи „инвалидни пенсии“ налага задълбочено изследване на причините за това инвалидализиране и жизнената ситуация на тези хора и техните семейства, като се има предвид ниската ефективност на програмите „личен асистент“ и „социален асистент“ на национално ниво.

7. Интензивната сезонна миграция на много жители от кв. „Надежда“ заради работа, климат и т.н. изисква сериозно изследване, което ще подпомогне усилията за намаляване на рисковете от разрастване на огнищата на инфекциозни заболявания из цялата страна.

8. Изследването доказва, че мъжете са много по-склонни от жените да прикриват здравословните си проблеми поради социален натиск – това налага задълбочено изследване на причините за това поведение и предприемане на активни мерки за ранна диагностика на проблеми, които могат да доведат до тежки здравословни усложнения при мъжете.

9. Въвеждането на новите кодове за спешност „червено, жълто и зелено“ в Спешната помощ вероятно следва някаква чисто икономическа рационалност, но няма свидетелства, че подпомага увеличаването на качеството на здравните услуги. Ето защо е необходимо проучване и преосмисляне на политиката на „кодовете“, за да не се стигне до тежки здравни катастрофи.

10. Едва малко повече от половината жени от кв. „Надежда“ винаги получават от личните си лекари направление за преглед при специалист, когато имат някакъв гинекологичен проблем. Ето защо инициативите за медицинско обслужване на жените от квартала трябва да продължат да се възпроизвеждат, да се разшири техният обхват и честота на провеждане.

На база съществуващите данни може да се направи извод, че сред уязвимите общности туберкулозата е с не много високи стойности от средните за страната по степен на разпространение. Поради неизградена или лоша инфраструктура в селища и махали с компактно ромско население, както и поради ниска нива на здравна култура и състояния на бедност лицата от ромски произход по-често боледуват от вирусен хепатит, стомашно-чревни заболявания, паразитози. /сред които най-голямо място заема ехинококозата или т. нар. Кучешка тения/, новооткритите случаи със сифилис.

Основен рисков фактор са неблагоприятните хигиенно – жилищни условия в семейства от етнически произход, както и неспособността да се задоволяват жизнено важните потребности, особено по отношение отглеждани в семействата деца.

Промените в детската смъртност са чувствителен показател и видно от статистическите данни основна проблемна сфера през последните години за община Сливен. За 2012 г. общината е водеща в страната по нива на детска смъртност, а именно 12,02% като през следващите години отчитаните нива не отразяват значително намаляване. В периода 2003-2009 г. и понастоящем стойността на показателя за област Сливен и община Сливен е по-висока от стойността му за страната.

Като причини могат да се изтъкнат влошените социално-икономически условия, високият процент малцинствено население, значителният брой новородени деца с вродени малформации и хипотрофия и др.

Необходимо и интензифициране на следните активности в бъдеще:

1. Подобряване достъпа до и предоставяне на качествени социални и здравни услуги, в т.ч. интегрирани междусекторни услуги, съгласно специфичните потребности на целевата група;

2. Предоставяне на индивидуални консултации и социално-здравна медиация на представителите на целевите групи;
3. Повишаване информираността относно социалните и здравните права; Насърчаване на семейното планиране;
4. Повишаване на здравната култура. /по интерактивен начин драма техники, улични здравнообразователни спектакли, общностни здравно –социални занимални и др/

В Община Сливен болничното медицинско обслужване на населението се осъществява в следните лечебни заведения за болнична помощ:

1. Многопрофилна болница за активно лечение “Д-р Иван Селимински “ АД – Сливен;
2. Многопрофилна болница за активно лечение “Царица Йоанна” ООД – Сливен;
3. Многопрофилна болница за активно лечение “Хаджи Димитър” ООД – Сливен;
4. Специализирана акушеро- гинекологична болница за активно лечение „Ева” ЕООД – Сливен;
5. Специализирана хирургична болница за активно лечение “Амброаз Парев” ООД – Сливен;
6. „Център кожно-венерически заболявания – Сливен” ЕООД.

По данни на РЗИ- Сливен, към 31.12.2012г. регистрираните лечебни заведения за извънболнична помощ в община Сливен са:

- 3 Диагностично- консултативни центъра,
- 10 Медицински центъра,
- 1 Дентален център.

Медико- техническите лаборатории са 22,
Медико- диагностичните лаборатории- 10.

В рамките на регистрирани амбулатории за първична медицинска помощ индивидуалните практики на лекари за общината са 63.

Лекарите по дентална медицина- 115.

Груповите лекарски практики са 9.

Лекари по дентална медицина- 3.

В рамките на регистрирани амбулатории за специализирана медицинска помощ индивидуалните практики на лекари са 75.

Лекарите по дентална медицина- 2.

Груповите лекарски практики са 7.

Към Община Сливен е разкрита и функционира от години Детска млечна кухня, която предоставя здравословна храна, съобразена с възрастовите особености на деца от 10 м. до 3 годишна възраст, които не посещават детско заведение. Млечната кухня е се намира в гр. Сливен . кв. „Даме Груев“, Разкрити са раздавателни пунктове в останлите квартали за улесняване на родителите. Храната се приготвя за две възрастови групи: от 10м. до 1,5 годишна възраст и от 1,5 до 3 годишна възраст.

Освен Детска млечна кухня функционират и седем детски ясли:

- Детска ясла № 3 - гр. Сливен, ул. "Аспарух" № 3а
- Детска ясла № 6 - гр. Сливен, ул. "Халката" № 38
- Детска ясла № 9 - гр. Сливен, кв. "Даме Груев" № 62
- Детска ясла № 12 - гр. Сливен, кв. "Клуцохор", ул. "Хелендар" № 9
- Детска ясла № 13 - гр. Сливен, ул. "Владислав Очков" № 9
- Детска ясла № 14 - гр. Сливен, ул. "Одрин" № 5
- Детска ясла № 15 - гр. Сливен, кв. "Българка"

В детските ясли се осигуряват условия за развитие на децата, чрез правилна организация на работата и научно обосновани методи и средства за отглеждане, хранене, предпазване от заболявания и възпитание на децата, както и спокойна и уютна атмосфера,

за правилно протичане на адаптационния период за по-бързо приспособяване към ясленските условия на живот.

По данни на РЗИ Сливен за 2010 г. общия обхват с имунизации е 92.91%, а с реимунизации 83.18%. За 2011г. Обхвата с имунизации е 92,81 %, а с реимунизации 83,14%, като данните са на база Национален имунизационен календар.

През 2011 г. на територията на областта бе проведена извънредна кампания за имунизация против полиомиелит съгласно Заповед РД 28-117/13.04.2011 на МЗ. Обхванати са 1610 деца на възраст от 13м. до 7год. с непълен имунизационен статус или без данни за имунизации (960 са имунизирани и 650 са реимунизирани). С мобилен имунизационен кабинет бяха обхванати с имунизации 135 лица без личен лекар и с нередовни имунизации от гр.Сливен.

Значителна роля за извършването на имунизации имат и здравните медиатори, които осъществяват връзката между общопрактикуващите лекари и ромските общности в ромските квартали.

В рамките на общинска администрация са разкрити 5 щатни бройки за здравни медиатори, като същите са заети. Двама от медиаторите работят от 3 години, а трима са назначени и работят от две. Медиаторите обслужват двата обособени ромски квартала на град Сливен- кв. "Никола Кочев" /двама медиатори/ и кв. "Надежда"/трима медиатори/. Основната цел на длъжността е посредничество в процеса на осигуряване на достъп до здравни услуги на представители на уязвими малцинствени групи и основната област на действие на медиаторите е здравеопазване и социални дейности.

При предоставянето на здравните услуги в общината могат да се направят някои основни изводи имащи особена значимост по отношение населението от малцинствен произход.

По Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН“ за Община Сливен / сключен анекс за продължаване действието на сключено споразумение за сътрудничество между Министерство на здравеопазването и Община Сливен за изпълнение на дейности по Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН“ през 2010 г./ . – приключил през 2016 г По Програма „Подобряване на контрола на туберколозата в България“ / раздаване на брошури „туберколозата – рискови фактори и предпазване“ - 1600 бр. и брошури „Какво знаеш за туберколозата“ - 400 бр./;

По Проект „Подобряване на сексуалното и репродуктивното здраве на младите хора в България” – 2009 г. са организирани информационни кампании съвместно с медиатори и НПО на територията на общината.

Съвместно с НПО-та е реализиран процес на информиране и обучение на млади многодетни ромски семейства относно семейното планиране и профилактиката на женското репродуктивно здраве, което би довело до намаляване честотата на абортите, гинекологичните заболявания и вторичния стерилитет у жените, както следва- Осигуряване на тренинг материали за 100 души- проведени 4 обучения от по 25 души; Подготвен дизайн на анкета и проведени анкети с анкетни карти за 100 души / през декември 2009 г. е завършена работата по дейност 10.1 Включване на наличните обучени ромски ресурси в здравно- просветните кампании- изработени и раздадени нагледни материали- 100 брошури и 50 плаката/.

Реализиран е процес на осигуряване на безплатни гинекологични прегледи на жени в кв. „Надежда“ и кв. „Комлука“ с помощта на здравните медиатори.

В Община Сливен голяма част от ромското население е с ниски нива на образование, което води и до ниска здравна култура. Немалка част от бременните жени не ходят редовно на консултация с лекар- специалист по акушерство и гинекология и своевременно не постъпват в лечебно заведение за болнична помощ за раждане; не водят децата си на детска консултация и не ги имунизирват редовно. В съвкупност тези фактори влияят върху нивата на детската заболеваемост и смъртност.

Наблюдават се чести бременности в юношеската възраст, както и липса на системна профилактика на вродени аномалии и наследствени заболявания. Недостатъчно развита е общностната работа, достъпа да интегрирани здравно-социални услуги в кв. „Надежда“, „Комлука“ и други изолирани и компактни ромски квартали в други села на Община Сливен: с.Тополчане, с.Ж.Войвода, с.Сотиря, с.Драгоданово, с. Блатец, с.Самуилово, с.Гергевец, с. Камен, с.Калояново, с.Злати войвода и др.

Поради увеличаване на безработицата, особено сред ромите, липсата на работа и доходи създават предпоставки, голяма част от лицата да не са здравноосигурени и съответно да нямат възможност да получат необходимата здравна помощ. Сред здравноосигурените липсва редовно провеждане на профилактични прегледи. Необходими са актуализиране и оптимизиране на текстовете на Наредба № 26, касаеща наблюдението на бременността при здравноосигурените и ПМС № отнасящо се за осигуряване на болнична помощ за лица, които не могат да се осигуряват и да участват в здравноосигурителната система. Предвиждаме изграждане на център за допълнително здравеопазване, улесняване достъпа до първично здравно обслужване, майчинско здравеопазване и семейно планиране в рамките на Обединено детско заведение в кв „Надежда“ на гр.Сливен.

1.3. Жилищни условия

Традиционно е прието за нормално хората да притежават собствено жилище, като усилията на поколения са били именно в тази насока- да се осигури жилище както за семейството, така и за деца и внуци. Основната част от жилищата в Община Сливен са собственост на физически лица – 96%. Около 3 % от жилищата са държавна или общинска собственост, а останалите под 1% са собственост на търговски дружества, обществени или кооперативни организации. Структурата на собствеността ограничава в немалка степен възможностите на общинските власти да провеждат социална жилищна политика. Огромният дял частна собственост поставя с особена острота проблема за “социалните жилища”.

Въпреки че в цялата община сравнително малко семейства са картотекирани за острата си жилищна нужда, необходимостта от повече общински жилища е видима. Ограничени са възможностите за удовлетворяване на редица жилищни потребности на млади и социално слаби семейства, на лица с различна степен на увреждания. Същевременно е затруднен процеса на изграждане на нови общински жилища.

Община Сливен разполага с 616 общински жилища, като преобладаващата част от тях са концентрирани в гр. Сливен и значително по-малка част в гр. Кермен и част от поголемите села в общината. Общият брой на картотекирани в община Сливен за общинско жилище е 944, от които 143 са семейства с две и повече деца, самотни родители- 123, картотекирани лица с над 50% инвалидност- 45. Като цяло общинските жилища се нуждаят от поредица текущи ремонти, а немалка част и от основен, което обосновава тяхната неефективност понастоящем. Липсва цялостна информация за броя на семействата с деца, които имат жилищен проблем на територията на община Сливен.

Липсата на жилище е основен проблем и за младите хора, които обикновено са принудени да живеят със своите родители. За някои семейства липсата на жилище, което да осигурява сигурна и спокойна среда за децата си е сериозен риск, който често е съпроводен с други фактори: дефицит на родителски капацитет, бедност, невъзможност или нежелание на родителите да осигурят подкрепа за посещаване на училище и др.

Липсата на жилище не е приоритетен рисков фактор при разработването на политики, вкл. и на национално ниво. В практиката няма услуги, които да предотвратяват допълнителните проблеми, свързани с липсата на жилище, като например за предотвратяване случаите на настаняване на дете в специализирана институция. Малка част

от социалните услуги предлагат възможност за временен подслон на семейства при ясно определен водещ проблем липса на жилище, когато са налице и други проблеми.

Във всяко от населените места на територията на община Сливен /градове и села/ има обособени квартали обитавани от представители на ромската общност. Броят на жителите в тези обособени квартали е трудно определим както поради факта, че е част от общия брой на населението за съответното населено място, така и поради исторически наложилата се динамика в местоживеенето на семействата и липсата на актуално и центрирано по темата изследване.

Най-голям като компактно етническо малцинство е ромския квартал „Надежда” в гр.Сливен. Данните за специфики на жителите на този квартал сочат, че приблизителния брой на населението в квартала е над 12 000 души, като по неофициални данни децата с увреждания са над 70, а възрастните с увреждания- над 165. В квартала липсва детска градина, която да предлага условия за осъществяване на обучение и възпитание на деца, както и осигуряването на задължителната предучилищна подготовка.

Като цяло за обособените квартали и махали с етнически малцинства- роми във всички населени места на общината е характерно сравнителното ниско ниво на развитие на инфраструктура и жилищна среда /липсваща или крайно неподдържана пътна мрежа, липсваща или недостатъчно развита и действаща канализация, енергийна мрежа и др./. В тези квартали и немалко от населените места в общината липсват детски градини. Това обстоятелство и предвид специфичните проблеми в образованието на тези деца и ученици неминуемо водят до още по- затруднена адаптация към училището. Обособените ромски квартали в селищата на общината са райони със структурна бедност и голям относителен дял на деца, семейства и хора в риск: трайно безработни с ниска степен на образование и професионална квалификация; непълнолетни майки; деца в риск от отпадане от училище; деца, настанени в институции; необразовани млади хора; многодетни и непълни семейства.

Акумулирането на икономически, образователни и етнокултурни рискови фактори оказва най-силно влияние, когато семейството живее в изолация в рамките на обособена компактна малцинствена група и изисква интегриран и многостранен подход за траен успех в решаването на проблемите.

В тези общности се възпроизвеждат и определени стереотипи (ранни бракове, ранна раждаемост, висока степен на миграция, липса на уседналост, комуникацията в семейството и общността се осъществява на език, различен от български). Всичко това често води до различни модели на социално изключване. Изготвените от Общинска администрация анализи на кварталите с предимно ромско население в населените места на общината, вкл. и на реализираното незаконно строителство отчитат изключително високи нива във всички населени места: над 90 % от жилищата в кв. Надежда и Комлука в гр. Сливен, както и ообособени ромски махали в селата Чинтулово, Селиминово, Сотирия , Струпец, Злати войвода, Самуилово, Гергевец, Калояново, Младово са без всички необходими строителни книжа и документи.

Не по-малко тревожни са данните и за състоянието на сградите в обособените ромски квартали, както в посочените населени места, така и във всички останали на територията на общината с обособени ромски общности. Данните отчитат, че като цяло обитаваните сгради са вариращи от паянтови до 3-етажни масивни сгради, които като цяло са технически неиздържани. Като цяло сградите са водоснабдени и електрифицирани, разположени на отворени улици.

Обособените ромски квартали в гр. Сливен са в регулация, със ЗРП, който като цяло не се прилага при непрекъснатия процес на изграждане на нови жилищни постройки. Подобно е положението и в други населени места на общината.

В селата Чинтулово, Селиминово, Струпец, Злати Войвода, Тополчане, Самуилово, Гергевец, Калояново и др. обособените ромски махали заемат терени в регулация и извън

регулация.

Предстои процедура по преотреждане за жилищни нужди и включване в регулационните граници на населените места.

Със средства от бюджета на Община Сливен в годините са извършени редица подобрения на съществуваща и изграждане на нова техническа инфраструктура за квартали с компактно ромско население.

Период	Дейност	Вложени средства
2009	ПУП кв. 17 кв. «Комлука» - Сливен	1500.00- направено
2010	ПУП кв. 45 кв. «Комлука» - Сливен	2200.00 -направено
2010	ПУП кв. 48 кв. «Комлука» - Сливен	1800.00 -направено
2010	ПУП кв. 49 кв. «Комлука» - Сливен	2400.00 -направено
2009	ПУП кв. 52 кв. «Комлука» - Сливен	5500.00 -направено
2011	ПУП кв. 46 кв. «Комлука» - Сливен	3700.00 -направено
2011	ПУП кв. 95 кв. «Комлука» - Сливен	5700.00 -направено
2011	Оцифряване регулацията на кв. «Надежда»	4860.00 -направено
2016	Изграждане на ОДЗ кв»Надежда»	1.500.000- направено
2017	Включване на земеделски терен в регулация на с.Чинтулово	направено
2017	Изработване на нови и изменения на действащи подробни устройствени планове с.Чинтулово, с.Самуилово, с.Жельо Войвода,с.Струпец,с.Мечкарево.	
2018	Изработване на нови и изменения на действащи подробни устройствени планове на части от селата Гергевец, Трапоклово, Глушник, Калояново и Жельо Войвода	предстои

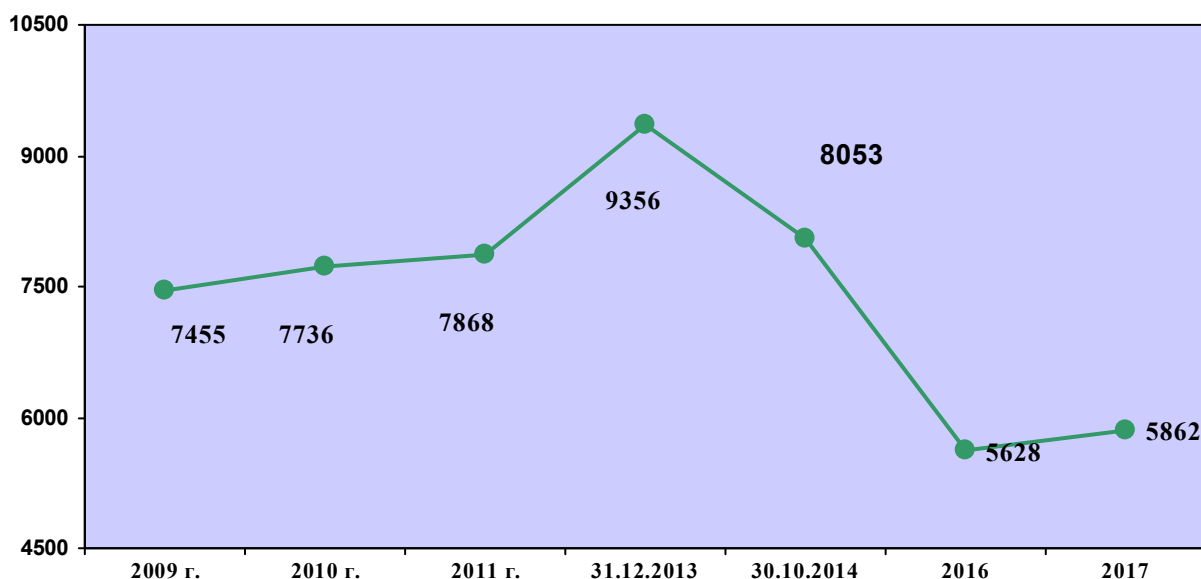
През 2016г. Община Сливен започна изграждане на Обединено детско заведение /ОДЗ/ в кв. „Надежда” на гр. Сливен с общ капацитет 132 деца и обособяване на 2 яслени групи и 4 групи в детска градина.Предвидено е изграждане Общностен център за работа с родите и деца а също така и обособяване на здравно- консултативен кабинет в рамките на комплекса по програма „Насърчаване на социалното включване на ромите и други уязвими групи”.

Съобразно съществуващите ресурси и в унисон с политиката на Община Сливен за реализиране на необходимите действия за решаване проблемите на кварталите с преобладаващо ромско население на територията на общината продължава процеса на изготвяне на актуални анализи и планиране на конкретни дейности, насочени към изпълнение на приоритета.

1.4. ЗАЕТОСТ

Световната икономическа и финансова криза довела до влошаване на бизнес средата в България от началото на 2009 година дава отражение и на трудовата заетост в община Сливен. Данните на Дирекция "Бюро по труда" Сливен за средногодишния брой безработни лица в общината за периода 2009 г.-2017 г. показват непрекъсната тенденция на намаляване от 7455 души през 2009 г. броят им достига 9356 души към 07.12.2013 г., и бележи спад с 1303 души към 30.10.2014г. Икономическата криза се отрази негативно и върху неравнопоставените групи на пазара на труда. Висок е броят на безработните лица сред младежите, възрастните работници, лицата с ниска степен на образование и без специалност и професия, обезкуражените работници, хората с увреждания и други Проблемът засяга осезателно ромското население основно поради по-слабата образованост и неконкурентност на пазара на труда.

Брой безработни лица в община Сливен

Данните на ДБТ към началото на декември 2016 г. за структурата на безработните лица в община Сливен показват превес на безработните жени, тревожно висок дял на безработни с ниско образование и без квалификация и високи нива на дълготрайна безработица. Към месец декември 2015 г. равнището на безработица в общината достига 14.24% последните актуални данни от 31.12.2017 г., показват 5682 души регистрирани безработни лица. Безработните младежи роми до 29 г. възраст са 718 и представляват 12,24% от общо регистрираните безработни. Безработните с основно и по ниско от основно образование са 3190 души, което 54.41% от всички безработни. Дълготрайно безработни са 47.11% от регистрираните в ДБТ лица.

Забелязва се спад в равнището на безработицата за община Сливен за периода 2015-2017 г. и тя е както следва: 2015 г. 14.24%; 2016 г. 10.66%; 2017 г. 11.10%.

1. Средносрочен брой лица в Община Сливен за периода 2009-2017 г. е:

Общо брой безработни лица за 2009 г.	7455
Общо брой безработни лица за 2010 г.	7736
Общо брой безработни лица за 2011 г.	7868
Общо брой безработни лица за 2012 г.	8555
Общо брой безработни лица за 2013 г.	9356
Регистрирани безработни лица към 30.10.2014 2014 г.	8053
Общо регистрирани лица към 31.12.2015 г.	7520
Общо регистрирани лица към 31.12.2016 г.	5628
Общо регистрирани лица към 31.01.2017 г.	5862

2. Регистрирани безработни лица, самоопределили се като роми.

Регистрирани безработни лица от ромски произход към 31.01.2017 г.	3072
В това число младежи от ромски произход до 29 г.	718
Регистрирани безработни лица от ромски произход към 31.12.2016 г.	2872
В това число младежи от ромски произход до 29 г.	654

Регистрирани безработни лица от ромски произход, към 31.12.2015г.	3780
В това число младежи от ромски произход до 29г.	864

3. Структура на безработните лица към 31.12.2016г.

Показатели към 31.12.2016г.	Общ брой	В.ч. роми
Безработни лица	5628	2872
Безработни до 29г.	1074	654
Безработни жени	2916	1475
Безработни мъже	2712	1397
Безработни с висше образование	382	1
Безработни със средно образование	1286	21
Безработни лица с основно образование	770	304
Безработни лица по-основно от основно	3190	2546
Продължително безработни лица	2762	2355

4. Включени в заетост безработните лица, в.т.ч. и роми.

	2015г.		2016г.		Януари 2017г.	
	общ брой	в.т.ч.	общ брой	в.т.ч. роми	общ брой	в.т.ч. роми
По мерки он ЗНЗ	81	2	80	18	1	0
По програми, вкл. и ОПРЧР	700	133	709	183	10	5
На първичен пазар	3097	789	3168	837	144	24

Данните от 31.12.2016 г. отчитат, че значителен процент от регистрираните безработни в община Сливен са от ромски произход, като техният относителен дял от общо регистрираните безработни е 48.60% или 2762 души. Безработните роми до 29 г. възраст са 2872 души, което е 48.96% от регистрираните безработни от ромски произход. От всички регистрирани в ДБТ 3192 души са с основно и по-ниско от основно образование, а делът им от общия брой нискообразовани безработни от общината е приблизително 56.14%. Липсата на квалификация и образование е сериозна пречка тези лица да бъдат успешно устроени на работа, което предопределя и голямата продължителност на престой на пазара на труда. Дълготрайно безработни към 31.12.2017 са 2762 души, от които 2355 или 85.24% души са роми.

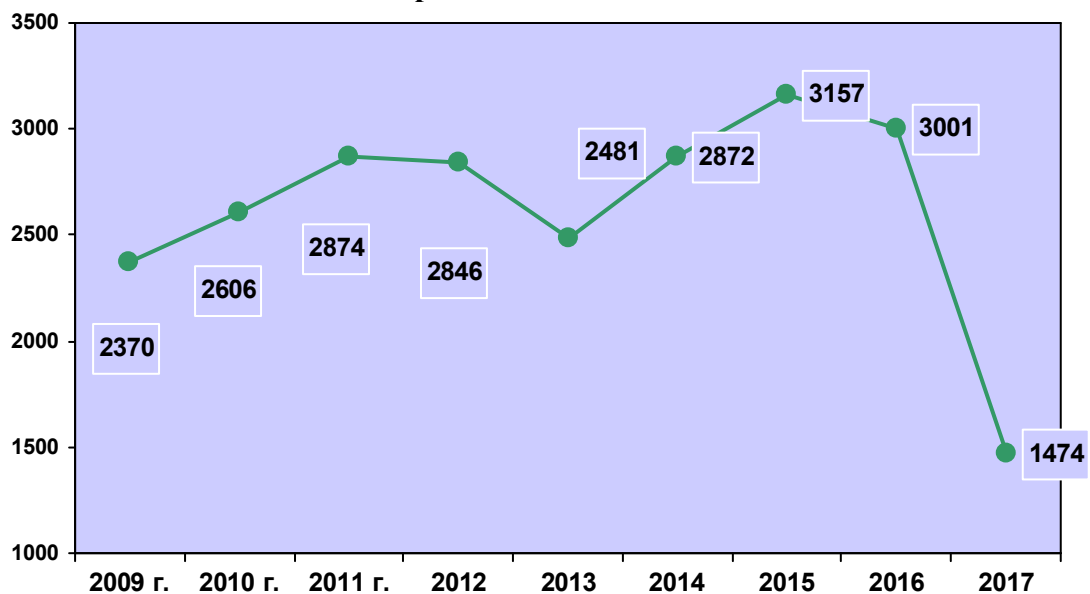
Ниският образователен ценз поставя безработните роми в неконкурентна позиция на пазара на труда и тяхната основна алтернатива е включване в заетост по изпълнявани програми и мерки, насочени към интегриране на уязвими групи безработни. В периода – 2014г.-2017г. броят на включените в програми за заетост безработни роми непрекъснато нараства. Броят на регистрираните безработни в трудоспособна възраст, живущи в кв

„Надежда” гр Сливен към месец март 2017г. са общо 1267 души, от които до 29 години са 293 души.

По данни от „Преброяване 2011” броят на населението на 15-64 навършени години в община Сливен е 83 748, като 7 341 от тях са се самоопределили като роми произход. Икономически активното население е 52 813 души, от тях приблизително 6% или 3152 лица са от ромски произход. Делът на заетите роми от общо заетите 41 011 души в общината е 2.4% /982 д./. Безработните в общината, към момента на преброяването, са 11 802 души, като 2170 /8.4%/ от тях са роми. Коефициентът на безработица при населението от ромски произход /относителния дял на безработните лица - роми от икономически активното ромско население/ е 68.8%. Икономически неактивни в община Сливен са 30935 души, от които 4189 са от ромски произход. Относителният дял на икономически неактивно ромско население е 57.1%."

Липсата на заетост е една от основните причини за изпадане в състояние на бедност и социално изключване. По експертни наблюдения голяма част от безработните роми са демотивирани да търсят работа, регистрацията в Дирекция „Бюро по труда” основно е свързана с възможността за получаване на месечни социални помощи, които са тяхното временно решение за оцеляване и това задълбочава социалната им изолация.

Брой случаи на подпомагани лица и семейства с месечни помощи по реда на чл. 9 от ППЗСП

Дирекция „Социално подпомагане” Сливен отпуска помощи на лицата и семействата без оглед на етническата принадлежност, в резултат на което няма точни данни за подпомаганите лица от ромски произход. По експертни наблюдения делът на случаите на подпомагани лица и семейства от ромски произход от общия брой случаи по чл. 9 от ППЗСП приблизително варира между 60% и 65% за периода 2009 г. - 31.10.2012 г.

Броят на отпускните месечни добавки през 2011г. е 22765. Увеличението е с 622 случая и се дължи на по-големият реален брой лица с трайни увреждания в областта през миналата година, показва справка на Социалната служба в Сливен.

През 2012г. броят на лицата с увреждания в областта е 11296, докато през 2011г. техният брой е 10858. Увеличението през 2012г. е с 438 лица, спрямо 2011г. (4,03%).

През 2012г. спрямо 2011г. са отпускани по-голям брой месечни добавки за: транспортни услуги, диетично хранене и лекарствени продукти и за достъпна информация.

През 2012г. по съществено е намалението на отпуснатите месечни добавки за информационни и телекомуникационни услуги - 2332 случая, спрямо 2011г. когато отпуснатите добавки са 2409.

През отчетния месец на 2014г. се наблюдава увеличение на броя на отпуснати месечни помощи с 469 случая спрямо същия период на 2013г. Основната причина за по-големият брой лица и семейства, получили социални помощи през 2014 г. е поддържания висок процент на безработица в региона.

Изплатените суми за месечни социални помощи по чл.9 през месец май 2014г. са се увеличили с 8,8% спрямо същия период на 2013г. В най-голямата община от областта – Сливен през месец май 2014г. са отпуснати 2 782 месечни социални помощи. През същия период на 2013г. в община Сливен са подпомагани 2 481 лица или семейства. За Изплатените месечни социални помощи по чл. 9 от ППЗСП са както следва:

За 2015г.-3157 случая на обща сума 2983951.00лв.

За 2016г.-3001 случая –обща сума 2044725.00лв.

За м.01.2017г. -1474 случая обща сума 156675.00лв.

Броят на отпуснатите месечни добавки са социална интеграция по ППЗИХУ са както следва:

За 2015г. на 8507 лица са отпуснати 17861 броя добавки за социална интеграция.

За 2016г. на 8230 лица са отпуснати 17584 броя добавки за социална интеграция.

За м. 01.2017г.- на 7714 лица са отпуснати 15864 броя добавки за социална интеграция.

1.5. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

По данни от последното преброяване през 2011г. като роми на територията на Община Сливен са се самоопределили 9837 души и като цяло по отношение на тази общност се наблюдава етническа търпимост и толерантност. Въпреки това поради нарастващата численост на ромското население и традиционно наложилото се живеене в компактни обособени общности, водещо до своеобразна изолация, през последните години се засилват негативните тенденции срещу тази общност. Основните проблеми не са рязко отличими от проблемите на ромите като цяло в страната, а именно: безработица, ниско образование, липса на жилища. Независимо от отчитаната търпимост и толерантност сред населението все още за много хора ромите са олицетворение на мръсотията, кражбата, лъжата. Свидетели сме как в публичното пространство и особено в социалните мрежи, вкл. и медии се увеличават коментарите с отрицателен заряд срещу тях. Според извършваните изследвания значителен е процентът на хората, които смятат, че не е справедливо едни да работят и да плащат данъци, а ромите да ползват различни социални привилегии, да живеят незаконно върху чужди имоти, да не плащат в съответната цялост данъци, ток, вода или други консумативи. Отчитаните нагласи са явна предпоставка за нарастване на социалното напрежение, особено в условията на икономическа криза и намаляване доходите на населението като цяло.

Липсва официална статистика колко са случаите на дискриминация срещу роми и извършени престъпления срещу тях породени от омраза. Събирането на данни относно този проблем е ограничено и на национално ниво. Съществува оскъдна информация, събирана предимно от неправителствени организации, правозащитни организации и социологически агенции. Това обстоятелство от своя страна пречи да се изработи по-адекватна оценка на актуалното положение.

По данни от регионалната Комисия за защита от дискриминация в периода от 2009 до 2011г. включително, за Община Сливен няма заведени дела по признак етническа принадлежност. Законът за защита от дискриминация се познава и хората вече знаят по какъв повод, къде и как да се обърнат за защита на своите права. При всички случаи е

необходима още по-голяма популяризация на дейността на Комисия от защита от дискриминация и на закона, в двойния смисъл на думата популяризация – сред повече хора и по-популярно, на обикновен разбираем език.

При изпълнение на служебните си задължения в мултиетническа среда, служителите на реда / МВР, Общинска охрана и др./ се стремят да спазват стандартите по правата на човека. Ефективността на работата като цяло се затруднява поради факта, че голяма част от ромското население в общината е с ниски нива н грамотност и с нисък социален статус. За подобряване ефективността на работата ежегодно се провеждат учебни занятия с полицейски служители по теми: „Рамкова конвенция за защита на националните малцинства“; „Правата на човека и полицията;“; „Европейска харта на полицаая“; „Европейската конвенция за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отнасяне или наказания“; „Работа на ПИ, МлПИ и ППД с малцинствата“, „Европейски стандарти за работа в мултиетническо общество“ и др.

Съгласно планове за професионално обучение на полицейските служители и в изпълнение на Разпореждане с рег. № I-14991/27.05.2011г. на Главния Секретар на МВР, относно изпълнение на задачите от Национален план „Десетилетие на Ромското включване 2005-2015“ се провеждат занятия по теми свързани със умения за работа с ромски лидери, традиции, бит, култура и обичаи на ромите и други.

Данните във връзка с опазването на обществения ред, вкл. сигнали за нарушаване на обществения ред в квартали с компактно население от ромски произход в Община Сливен отчитат, че в структурите на МВР са регистрирани около 4300 сигнала за нарушаване на обществения ред в квартали населени предимно с лица от ромски произход: кв.„Надежда“ и кв.„Комлука“ на гр. Сливен, с. Сотирия, с.Чингулово, с.Селиминово, с.Тополчане.

Най-честите причини за тези нарушения са злоупотреба с алкохол, особено в дните когато се получават различните видове социални помощи, ниската правна култура на населението в тези квартали, липсата на уважение към закона, нежелание да се спазват общоприетите обществени порядки, свързани най-вече с използване на озвучителни музикални уредби, нарушаващи тишината и спокойствието на гражданите, пренаселеност на кварталите с компактно население от ромски произход, крайно ниските нива на грамотност.

Дейност	Отчетен период	Резултати
Издадени 2 броя брошури с акцент върху, толерантността и дискриминацията	2014 -2016г.	Издадени и разпространени 2000 бв
Разработени и прловедени тематични презентаций при подадена заявка и интерес от страна на училищните ръководства.	2014-2016г.	Раздадена брошурка на всеки участник-ученик с подробна информация
Обхващане на деца по разработени програми на територията на училищата по програма акцентираща върху толерантността сред подрастващите	2014-2016г.	652 деца.
По програма повишаваща прововата култура сред подрастващите	2014-2016г.	458 деца.
Тематични срещи с родители за запознаване с правовата рамка в РБългария.	2014-2016г.	взели участие родители 945 души.
Разпределение на обществени възпитатели, които приоритетно да работят в квартал Надежда.	2014-2016г	2 души

Процентите, посочени по отношение на ромите е приблизителен, тъй като годишната статистика за дейността не отчита данни на база етническа принадлежност. Преобладаващите възпитателни дела по отношение на роми, разглеждани в МКБППМН Сливен са свързани с кражби – домови и други. В периода 2014 – 2016 година, МКБППМН разработи и реализира всички дейности, разписани в Приоритет: Върховенство на закона и недискриминация, Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на езика на омразата.

За цитираните три години бяха издадени две брошури, акцентиращи върху толерантността и дискриминацията с общ тираж от 2000 бр. Заедно с разработените тематични презентации, при подадена заявка и интерес от страна на училищата се изнасяха лекции и беседи с подрастващите по горепосочените теми, като на всеки ученик се предоставяше и брошурата с подробната информация.

През 2014-2016 годината броят на обхванатите деца по разработените програми на територията на училищата в община Сливен е:

Програма, акцентираща върху толерантността сред подрастващите – 652

Програма, повишаваща правовата култура сред подрастващите – 458

По отношение на родителите бяха организирани тематични срещи основно на територията на училищата в селата от община Сливен и на територията на кметство Надежда, град Сливен. Акцент в дискусиите бе поставен върху приоритетите им като такива, а именно – редовното посещение на техните деца в училище и рисковете от ранните бракове и раждания. Запознавани бяха с правовата рамка в Република България, касаеща горепосочените теми. В периода 2014-2016 приблизителния брой на родителите, взели участие в провежданите срещи е 945.

От 2014 година се разработи и допълнителна програма за повишаване ефективността на работата на МКБППМН с деца в мултикултурна среда. Организирано бе провеждането на пролетен и Есенен футболен турнир с осигурен паричен награден фонд за всички училища от селата в община Сливен, град Кермен и кв. Речица. От своя страна училищата поеха ангажимента да определят постоянен брой ученици, които да тренират футбол през периода на учебната година, като най-добрите 12 от тях са явяват на турнира. Приблизителния брой на обхванатите ученици по програмата е над 200.

Разпределени бяха и двама обществени възпитатели, които приоритетно да работят в квартал Надежда. Определящото при избора им бе, че са с дългогодишен педагогически опит в работата с деца от ромски произход и познават не само квартала, но и повечето семейства там, което позволяваше да се спечели тяхното доверие и партньорство.

Можем да кажем, че Законът за защита от дискриминация се познава и хората и те знаят към кого и как да се обърнат в защита на своите права. Подробна информация може да се намери и в сайта на комисията, откъдето желаещите да подадат жалба могат да изтеглят и образци на необходимите документи. Освен това за да бъдат хората информирани относно механизма на защита на КЗД срещу прояви на дискриминация, всяка година се извършва и активна привативна дейност от регионалния представител в училища и сред различни уязвими групи. Близко 15 презентационни срещи са проведени през 2016г. за запознаването само на хора от ромския етнос с нормите на антидискриминационното законодателство, функциите и правомощията на КЗД, реда и условията за образуване на производство. Проведени са и няколко изнесени приемни на регионалния представител на КЗД в общини, кметства и квартали с компактно ромско население, както и в училища с преобладаващ брой ромски деца. Хора от всякакви етноси без ограничение, в това число и роми, са присъствали и на редица презентационни срещи с различни социални групи като инвалиди, пенсионери, ученици, родители на деца с увреждания, хора със затруднено зрение и групи на социално подпомагане към общини и

кметства. Към превантивната дейност на регионалния представител се отнася и участието в редица обществени прояви, касаещи проблеми на ромите, но предимно в други общини от областта. По традиция няколко пъти в годината със съдействието на НПО и кметския наместник се организират изнесени приемни в кв. Надежда. Въпреки че кв. Никола Кочев е почти в центъра на Сливен и няма нужда от изнесени приемни, комисията е готова при необходимост да организира изнесени срещи, лекции, беседи, презентации с хората от квартала. През миналата 2017 г. Комисията за защита от дискриминация е образувала общо 25 преписки относно твърдяна етническа дискриминация по жалби от цялата страна, като 3 от тях са на потърпевши или неправителствени организации от Сливен във връзка с отправени обиди, уронване на престиж или подбуждане към етническа дискриминация чрез използване езика на омразата в телевизионни репортажи или интернет публикации. През същата година комисията е постановила общо 62 решения по същия признак, свързани отново с твърдяно слово на омразата в медиите, създаващо застрашителна среда и засягащо честта и достойнството на личността на основата на признак етническа принадлежност. Други решения засягат изказвания на публични личности, въпроса за ромските сватби на открито или неравно третиране в сферата на заетостта, като се посочват дискриминационни похвати при провеждане на конкурс за работни места.

При изпълнение на служебните си задължения в мултиетническа среда, служителите на реда / МВР, Общинска охрана и др./ се стремят да спазват стандартите по правата на човека. Ефективността на работата като цяло се затруднява поради факта, че голяма част от ромското население в общината е с ниски нива на грамотност и с нисък социален статус. За подобряване ефективността на работата ежегодно се провеждат учебни занятия с полицейски служители по теми: „Рамкова конвенция за защита на националните малцинства“; „Правата на човека и полицията“; „Европейска харта на полиция“; „Европейската конвенция за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказания“; „Работа на ПИ, МлПИ и ППД с малцинствата“, „Европейски стандарти за работа в мултиетническо общество“ и др.

Съгласно плановете за професионално обучение на полицейските служители и в изпълнение на Разпореждане с рег. № I-14991/27.05.2011г. на Главния Секретар на МВР, относно изпълнение на задачите от Национален план „Десетилетие на Ромското включване 2005-2015“ се провеждат занятия по теми свързани със умения за работа с ромски лидери, традиции, бит, култура и обичаи на ромите и други.

Независимо, че отчетността дейността на МКБППМН Община Сливен не се води по етнически признак, направените анализи отчитат, че значителна част от образуванияте и разглеждани от комисията възпитателни дела са по отношение деца от ромски произход. С новата актуализация на плана за действие на община Сливен за интегриране на роми и други граждани в уязвимо социално положение 2018-2020г, сме убедени, че ще постигнем още по-добро сътрудничество през новия програмен период. Комисията е готова да се отзове с презентационни материали в осъществяването на залегналите в плана мероприятия като училищни презентации във връзка с правата на човека, и толерантността.

Приоритет– ОБРАЗОВАНИЕ**Оперативна цел: Обхващане и задържане на ромските деца и ученици в образователната система, осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда**

Подцели	Задачи	Дейности	Отговорни институции	Времеви период	финансиране	Индикатори
1. Повишаване на образователното равнище на децата и учениците от етническите малцинства	1.1. Осигуряване на позитивни образователни условия за ранно детско развитие в системата на предучилищното образование/ ранно детство и предучилищна възраст/	1.1.1 Обхващане в подготвителен клас на децата, които не владеят български език и нямат училищна готовност 1.1.2 Увеличаване броя на ромските деца в системата на предучилищно образование: подпомагане на социално слаби семейства чрез плащане на таксите им за детска ясла/ градина и др.	Община Сливен, РУО, НПО	2018-2020 г. продължаване на дейността през следващ планов период	Държавен бюджет Бюджет на училищата Донорски програми НПО	Брой обхванати деца Обхванати деца в целодневни
1.2. Осигуряване на позитивни образователни условия за детско развитие в системата на основно и средно образование	1.2. Осигуряване на позитивни образователни условия за детско развитие в системата на основно и средно образование	1.2.1 Въвеждане на длъжността „образователен медиатор” от ромски произход в училищата 1.2.2. Осигуряване на редовна посещаемост и задържане в училищата , чрез изготвяне на програми за децата, застрашени от	Община Сливен, РУО, НПО	2018-2020 г.	Бюджет на училищата Структурни фондове Донорски програми НПО Общински бюджет	Брой назначени Брой пътуващи ученици брой осигурени помагала

		отпадане; осигуряване на транспорт до училищата 1.2.3. Осигуряване на учебни помагала и учебници за социално слабите ученици след 7 клас				
2. Обхват, превенция на отпадане от училище и ограмотяване на неграмотни и малограмотни възрастни роми	1.3.1. Включване на модул от знания за културата на етническите малцинства в „Час на класа“. Занимания по интереси, насочени към съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства и техните връстници. Създаване на клубове, сформирани на групи по свободно избираема подготовка в областта на културата, фолклора и традициите на различните етноси (танци, изкуства, традиционни занаяти), проучвания, провеждани от учениците, свързани с културната им идентичност.	РУО, НПО, училища	2018-2020 г.	Бюджет на училищата Донорски програми Държавен бюджет	Държавен бюджет Бюджет на училищата Донорски програми НПО	Въведен интеркултурен модул Реализирани дейности Сформирани клубове по интереси Сформирани етно-кълтове в училищата
	2.1.1. Установяване на основните фактори, водещи до непостъпване и преждевременно отпадане от училище, разработване и апробиране на програма за наблюдение на регионално и местно равнище 2.1.2. Развитие на проекти за преодоляване на неграмотността сред младите 2.1.3. Приложение на програми за	Община Сливен, РУО, НПО, училища ДБТ	2018-2020 г	Структурни фондове Държавен бюджет Общински бюджет ОП МОН.		Изготвен анализ Брой проекти Реализирани програми Брой деца и ученици, върнати и задържани в образователната система.

	<p>професионална квалификация на младежите и трудова заетост, кариерно ориентиране</p> <p>Хора</p> <p>2.1.4. Ограмотяване на възрастни роми.</p> <p>2.1.5. Съвместна работа по механизъм а за обхват и задържане на децата и учениците в училища</p>					
3. Приобщаване и приемане на родителите - роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот	<p>3.1.1. Привличане на родителите в училищния живот чрез създаване на обществени съвети, училищни настоятелства и включването им в съвместни мероприятия – екскурзии, концерти, спортни срещи</p> <p>3.1.2. Изготвяне на програма за работа с родители в детските градини и училищата</p>	Община Сливен, РУО, НПО училища, детски градини, Община Сливен	2018-2020г	училища, детски градини РУО, НПО, Община Сливен	Държавен бюджет Бюджет на училищата Донорски програми НПО	Трайно привлечени родители Изготвна програма
	3.2.1. Интервенция за намаляване на отпадането на ромските деца от училище и въвеждане на комплекс от педагогически мерки, създаване на структури на ученическо самоуправление и активизиране на родителската общност с цел превенция на ранното напускане на училище. Съхранение и приемственост на култура, бит, традиции и др	училища, РУО, Община Сливен, НПО	2018-2020г.	Бюджет на училищата Донорски програми НПО	Държавен бюджет Бюджет на училищата Донорски програми НПО	Намаляване на броя отпаднали от образователната система
4.Изграждане на детска градина, общностен център и здравен център в квартал “Надежда”	4.1.1.Оформяне на етно – кът и постоянна експозиция на традиционни занаяти, произведения на видни ромски чуждестранни и местни творци. Сформиране на екип за постоянна теренна културно образователна мотивационна работа с	Община Сливен, НПО	2018-2020 г.	Структурни фондове Донорски програми	Структурни фондове Българо – Швейцарска програма	Изградена детска градина, общностен център и здравен център в квартал “Надежда”

	общността. Създаване на богат библиотечен и аудио-визуален фонд с ромски автори за деца и възрастни. Изготвяне на културен календар и др.					
5. Гарантиране правото на равен достъп до качествено образование включително чрез интеграция на ромски деца и ученици в етнически смесени детски градини и училища	5.1.1. Изготвяне и реализиране на проекти, свързани с Плана за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства 5.1.2. Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на родителите относно нуждата от интегрирано обучение 5.3.1. Пълноценно обхващане на деца в детски градини и училища, работа по механизъм за обхват и задържане	Община Сливен, РУО, НПО, училища Община, РУО, НПО, детски градини, училища	2018-2020 г. продължаване на дейността през следващ планов период		Структурни фондове Донорски програми Общински бюджет	Брой реализирани информационни Брой реализирани проекти Обхванати 120 деца и ученици с смесени паралелки в 4 приемни училища

Приоритет: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Оперативна цел: Осигуряване на достъп до качествени здравни услуги и превантивни програми

Подцели	Задачи	Дейности	Отговорни институции	Времени период	Финансиране	Индикатори
Цел I: . Превантивни грижи за майчино и детско здравеопазване						
1. Намаляване на детската смъртност	1.1. Ранна регистрация на бременните/ включително и здравнонеосигурените/-наблюдение по време на бременността и своевременна хоспитализация на родилките	1.1.1. Активно съдействие от страна на медиаторите и базираните в общността НПО в усилията на личния лекар за обхващане	Лични лекари, здравни медиатори, теренни работници, бази рани в общностите НПО, РЗОК ,	2018-2020г.	Донорски програми, ЕСФ, Общински бюджет, местни дарители, бизнес с Държавен	-Брой Обхванати бременни с преглед и консултация с гинеколог до четвъртия месец на бременността и своевременна

		<p>на бременните до четвъртия месец на бременността с регистрация, консултации с лекар- специалист по акушерство и гинекология и своевременно постъпване в лечебно заведение за болнична помощ за раждане 1.1.2.</p> <p>Осъществяване на акушеро-гинекологични прегледи за здравнонеосигурен и с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население.</p> <p>Предоставяне контрацептивни средства на желаещи лица, принадлежащи към групата на социално слабите</p>	Община Сливен		бюджет,	<p>хоспитализация на родилките при минимум 75 на сто от родилите жени;</p> <p>-% обхванати здравнонеосигурени в бременни до 3 месец,към брой родили;</p> <p>-Брой проведени прегледи годишно с мобилните кабинети в Сливенска община;</p> <p>-годишен анализ на брой, честота на открити заболявания и дадени препоръки към пациента от мед. специалисти</p>
	1.2. Намаляване на бременностите в юношеската възраст и профилактика на вродени аномалии и наследствени заболявания	1.2.1. Провеждане на интерактивни беседи и др.аудио-визуални интервенции с подрастващи и млади хора и с техните родители за	РЗИ, базирани в общността НПО, здравни медиатори, теренни работници лични лекари, Община	2018 – 2020г. продължаване през следващ период	Държавен бюджет, ЕСФ, донорски програми, Общински бюджет, местни дарители,бизне	Брой проведени беседи годишно по посочените теми; -Брой осъществени аудио- визуални интервенции в населени места в

		<p>начините за предпазване от нежелана и ранна бременност, за опасностите, които крие ранната бременност за майката и бебето; за риска от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начините за профилактиране</p> <p>1.2.2. Създаване и функциониране на Общинска програма за намаляване на негативните социални ефекти от ранните раждания и изоставянето на деца от 0 до 3 г.</p> <p>1.2.3. Провеждане на дородова диагностика на бременни жени в риск</p> <p>1.2.4. Организиране на мобилни социално – здравни каравани и консултативни кабинета в населени места, квартали и махали с предимно ромско население по въпросите на</p>	Сливен Националната генетична лаборатория		с среди Национална програма за редки болести,	<p>Сл Общ.;- намаляване с 10 % на нежеланите и ранни ременности сред целевите групи;- постигната нетолерантност към изоставянето на деца 0-3 г. и ранните аждания; -обучени годишно по 6 общностни обучители/съветници,45 момичета -10 -12 г.;45 родителя и 15 жени – 35 -45 г по определена програма -намаляването с по 10 % годишно на ранните раждания и изоставянето на деца;- увеличаване обхвата на ваксинациите на деца до 17 г.с по 10% годишно -Обхващане на минимум 75 на сто от бременните жени в риск с</p>
--	--	--	--	--	--	---

		сексуалното и репродуктивното здраве, социално – административна помощ, семейното планиране, начините за предпазване от сексуално предавани инфекции				дородова диагностика; променено поведение на семейните двойки с установени рискове -Брой разкрити и функциониращи консултативни мобилни кабинета и каравана на социално-здравните услуги в населени места в сливенска община по определен график; регистрирано 10 % намаляване на здравносоциалните рискове чрез периодично анкетиране по определена методика
2.Подобряване на здравната помощ за новородените и децата в предучилищна възраст	2.1. Повишаване на обхвата с имунизации по Националния имунизационен календар на новородените и децата до 7-годишна възраст	2.1.1Провеждане интерактивни беседи и други аудио- визуални интервенции с младите майки за значението на имунизациите и мотивирането им за	РЗИ, здравни медиатори, теренни работници ,НПО,мобилни кабинети Базиран в общността НПО,	2018-2020г.	Държавен бюджет, ЕСФ, Донорски програми, Общински бюджет, местни дарители ЕСФ	Брой проведени интерактивни беседи и др.аудио-визуални интервенции годишно по посочените теми увеличаване

		<p>редовното им прилагане, съгласно Националния имунизационен календар</p> <p>2.1.2 Създаване и функциониране на Обществени съвети за нулев брой неваксинирани деца от ромски компактно населени квартали с жители над 1000 в Сливенска община</p> <p>2.1.3. Разработване и приемане от ОбС на програма за оптимизация на ваксинациите в населени места с компактно малцинствено население повече от 1000 души</p> <p>2.1.4 Приемане и обезпечаване на план за действие към програмата.</p>				<p>броя на ваксинираните с по 15 % годишно;</p> <p>-разработена Програма;</p> <p>-приета Програма от Общ.съвет</p> <p>-минимум 80 % покритие на подлежащите за ваксиниране до 18г.</p>
	<p>2.2. Редовно провеждане на профилактичните прегледи за съответната възрастова група</p>	<p>2.2.1. Провеждане на профилактични прегледи с мобилни педиатрични кабинети в квартали и населени места от Сливенска Община с преобладаващо ромско население</p>	<p>Консорциуми-РЗИ, лечебни заведения, здравни медиатори, Община Сливен, НПО.</p>	<p>2018-2020г.</p>	<p>Държавен бюджет, ЕСФ, Донорски програми, Общински бюджет</p>	<p>Брой проведени прегледи, Изготвен анализ за резултатите, Проведено обществено обсъждане на анализа</p>

3. Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население	3.1. Повишаване обхвата на ромското население с имунизации по Националния имунизационен календар	3.1.1. Провеждане на аудио- визуални продукти и разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по НИК	РЗИ, лични лекари, здравни медиатори, бази рани в общността НПО	2018-2020	Държавен бюджет, ЕСФ, Донорски програми	Проведени минимум 48 кампании годишно; Извършено проучване за ефектите
	3.2. По-пълно обхващане на ромското население с профилактични прегледи	3.2.1. Провеждане на ранна диагностика и скринингови изследвания с мобилни мамографи за превенция на рака на млечната жлеза	Консорциуми РЗИ, НПО, мобилни екипи, лични лекари, здравни медиатори, теренни работници	2018-2020	Държавен бюджет, ЕСФ, Донорски програми, местни дарители	-Брой проведени прегледи годишно смобилни мамографа; -брой направени цитонамазки на жени от 16 до 45 г- възраст
	3.3. Превенция и контрол на ХИВ, туберкулоза и сексуално предавани инфекции сред уязвимите ромски общности	3.3.1. Изграждане на капацитет и работа в общността за превенция и контрол на ХИВ чрез услуги по консултиране и насочване за анонимно и безплатно изследване за ХИВ и сексуално предавани инфекции; обучение; работа на терен; здравно-социални центрове в ромска общност; мобилни	НПО, РЗИ, КАБКИС, лечебни заведения, НПО базирани в общността, Община.	2018-2020г.	Държавен бюджет, - Здравно-Социални Центрове, ЕСФ, Донорски програми, общински бюджет, местни дарители, бизнес среди НП за превенция и контрол на туберкулозата; Програма BUL-607-G02-T	Брой лица от ромска общност, обхванати със скрининг за риска от туберкулоза Брой и процент лица от ромска общност, обхванати със скрининг за риска от туберкулоза, които получават медицински преглед чрез микроскопско изследване, рентгенологичен

		<p>медицински кабинети</p> <p>3.3.2. Дейности по подобряване контрола на туберкулозата сред ромска общност чрез провеждане на скрининг за риска, придружаване и изследване за туберкулоза; подкрепа в процеса на лечение на болните от туберкулоза</p>			<p>„Подобряване на контрола на туберкулозата в България“; Програма BUL-809-G03-T „Укрепване на националната програма по туберкулоза в България“, финансирани от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария; ЕСФ, Донорски програми, Общински бюджет</p>	<p>преглед и туберкулинов кожен тест</p> <p>Брой пациенти с туберкулоза от ромска общност с директно наблюдавано лечение в продължителната фаза или с латентна туберкулозна инфекция, които получават подкрепа от ключови сътрудници</p>
<p>Цел II: Включване на квалифицирани роми в здравни програми и развиване на медиаторството</p>						

4. Подобряване достъпа до здравни услуги	4.1. Доближаване на практиките за първична и специализирана помощ до кварталите, населени предимно с ромско население	4.1.1. Подкрепа за функционирането на амбулатории за първична медицинска помощ в квартали, населени предимно с ромско население, съфинансирани от общините и с мобилна техника	РЗОК, община Сливен, базирани в общността НПО, здравни медиатори и теренни работници	2018-2020г.	Държавен бюджет, ЕСФ, Донорски програми, Общински бюджет	-Проведени профилактични прегледи и изследвания в населени места; -устойчиво развитие на практики в самите компактни ромски квартали
	4.2. Обучение на нови здравни медиатори и тяхната реализация	4.2.1.Идентифициране на населени места, в които има нужда от здравни медиатори и избор на подходящи хора 4.2.2. Подготовка на медиаторите в медицински колежи	РЗИ, община, НПО,Националната мрежа на здравните медиатори МЗ, медицински колежи	2018-2020г.	ЕСФ, Донорски програми, Общински бюджет Държавен бюджет,	-Разширена мрежа от здравни медиатори с включване на минимум 2 нови населени места годишно -Минимум 2 нови медиатори годишно, завършили успешно подготовката си ; -ежегодни проучвания по населени места със здравни медиатори относно намаляване на здравно-соц.рискове в общността
	4.3. Увеличаване броя на лекарите и медицинските специалисти от ромски произход, работещи в населени места с компактно ромско население	4.3.1. Целево подготвяне на младежи от ромски произход за кандидатстване в медицински университети и колежи	МЗ, медицински университети и колежи, НПО базирани в общността	2018-2020г.	Държавен бюджет, ЕСФ, Донорски програми, местни дарители,безн	Подготовка на минимум 8 кандидат-студенти годишно от община Сливен;

					ес среди	
Цел III: Повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация						
5. Повишаване на здравните знания и информираността на ромското население	5.1. Обучение на ромското население за предпазване от най-честите заболявания	5.1.1. Увеличаване на здравните предавания по радиото и телевизията, скечове, улични и на закрито спектакли с предимно профилактична насоченост и по въпросите на здравното осигуряване 5.1.2. Въвеждане на интерактивни сесии по здравно и сексуално образование в училищата с предимно ромско население като част от задължителната учебна програма 5.1.3. Стимулиране създаването на извънкласни форми на здравно образование за ромските деца – клубове, спортни секции и др.	МЗ, РЗИ в сътрудничество с НПО, регионални медии, местни кметства	2018-2020г.	Държавен бюджет, ЕСФ, Донорски програми, местни дарители, бизнес среди, Общински бюджет	Брой проведени радио- и телевизионни предавания годишно с профилактична насоченост; Брой спектакли в насел. места годишно -Брой проведени интерактивни сесии в училища - годишни проучвания за измерване на нагласи и променено поведение на децата -Брой създадени клубове и спортни секции в; -годишни проучвания за измерване на нагласи и променено поведение на децата
Цел IV: Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи						
6. Подобряване на здравното обслужване	6.1. Обучаване на здравни специалисти за ефективна работа в мултиетническа среда	6.1.1. Включване на модул за обучение на студенти в медицинския колеж за работа с етнически	Медицински колеж, базирани в общността ромски НПО,	2018-2020г.	Държавен бюджет, ЕСФ, Донорски програми, ВУЗ	Включен модул в програмата на студенти от медицински колеж

		общности и в мултикултурна среда	РЗИ			
Цел V: Разширяване обхвата на здравноосигурените лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства						
	7.3. Обучение на лица от ромска общност за техните задължения и права като пациенти чрез скечове, пиеси и др. интерактивни методи	7.3.1. Интерактивно обучение на лица от ромска общност за здравноосигурителните им права и задължения и за правата им като пациенти чрез скечове, пиеси и др. методи с участието на обучаваните	Базиран в общността НПО, здравни медиатори, лични лекари, РЗИ	2018-2020г.	Държавен бюджет, ЕСФ, Донорски програми, Общински бюджет	Брой проведени беседи, -Брой проведени обучителни събития в -населени места на общината; -брой проучвания за променени нагласи и поведение
Цел VI. Повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация. Мониторинг на здравния статус						
Сформиране на център за доболнично здравеопазване и здравно обслужване в рамките на ОДЗ в квартал «Надежда»	Улесняване достъпа до първично здравно обслужване,	Прилагане на политики на репродуктивно майчинско здравеопазване и семейно планиране	Община Сливен, НПО, базирани в общността	2018-2020г.	ЕСФ, Донорски програми, Общински бюджет, Българо – Швейцарска програма.	Изграден център за доболнично здравно обслужване.
Цел VII. Намалване на соц. Икон. Последници от разпространението на кучешката тения						
Създаване на Програма за Намалване на соц. Икон. Последници от разпространен	-Подготовка, консултации относно разписването на програмата- -приемане на Програмата и финансовите мерки към нея от Общински съвет Сливен	Работа на терен Консултиране Интерактивни профилактични дейности Серологично	Община Сливен, НПО, базирани в общността	2018-2020г.	ЕСФ, Донорски програми, Общински бюджет, Българо –	Приета от Общ. Съвет Програма и мерки за финансиране от донори, бизнес.

ието на кучешката тения в Община Сливен		изследване Обхват на безстопанствените кучета и регулярно обезпаразитяване			Швейцарска програма.	
---	--	---	--	--	----------------------	--

Приоритет: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура

Подцели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Време и период	Финансиране		Индикатори
						Източник	
1. Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура	1.1. Подобряване на жилищните условия в квартали с компактно ромско население на територията на общината	1.1.1 Оценка на нуждите от подобряване състоянието на ромските квартали по отношение на инженерната инфраструктура 1.1.2 Разработване на общинска програма за подобряване на жилищните условия в квартали с компактно ромско население	Община Сливен	2018-2020г.		Донорски програми, ЕСФ, ОП, Общински бюджет	Извършена оценка на нуждите Разработена общинска програма
	1.2. Отреждане на нови територии за жилищно строителство с възможности за деконцентриране на компактните и обособени ромски квартали	1.2.1. Идентифициране на подходящи терени	Община Сливен	2018-2020г.	-	Общински бюджети	Брой терени
	1.3. Създаване на	1.3.1. Изработване на	Община	2018-		Донорски	Площ (в ха)

	кадастрални карти и кадастрални регистри на територии, включващи зони с компактно ромско население	специализирани карти	Сливен	2020г. с продължаване в следващ планов период		програми, ОП.	на създадени специализирани карти
	1.4. Актуализация /изработване на подробни устройствени планове на съществуващи и новоотредени терени	1.4.1. Актуализация на подробни устройствени планове на съществуващи терени 1.4.2. Изработване на подробни устройствени планове на новоотредени терени	Община Сливен	2014-2020г. с продължаване в следващ планов период	.	Донорски програми, ОП. Общински бюджет	Площ (в ха) на актуализирани подробни устройствени планове Площ (в ха) на изработени нови подробни устройствени планове
	1.5. Проектиране и изграждане на техническа инфраструктура	1.5.1. Проектиране на техническа инфраструктура -водоснабдяване -канализация -улична мрежа -благоустрояване 1.5.2. Изграждане на обекти от техническата инфраструктура	Община Сливен	2018-2020г. с продължаване в следващ планов период		Държавен бюджет, Донорски програми, Оперативни програми и др. Общински бюджет	брой обекти брой обекти технически параметри брой ползватели
	1.6. Изграждане на социални жилища	1.6.1. Проучване терени в населени места за изграждане на нови социални жилища	Община Сливен МРРБ	2018-2020г.		Държавен бюджет, донорски и програми, ОП и др. Общински	Извършено изследване и осигурени терени, изградена

						бюджет	инфраструктура
	1.7. Осигуряване на алтернативно жилищно настаняване в случай на принудително изваждане на уязвими ромски семейства от домовете, които обитават	1.7.1. Осигуряване на алтернативно жилищно настаняване в случай на принудително изваждане на уязвими ромски семейства от домовете, които обитават	Община Сливен	2018-2020г.	-	Държавен бюджет, Донорски програми, ОП и др. Общински бюджет	брой настанени домакинства и семейства
	1.8. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.	1.8.1. Реконструкция на обекти на образователната инфраструктура 1.8.2. Реконструкция на обекти на културната инфраструктура 1.8.3. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура	Община Сливен	2018-2020 г.		Държавен бюджет, Донорски програми, ОП и др. Общински бюджет	Брой проекти, брой реконструирани обекти, брой ползватели брой реконструирани обекти,
	1.9. Изграждане на ОДЗ в кв. «Надежда»		Община Сливен	2018-2020г.		Донорска програма и общински бюджет	152 деца

Приоритет ЗАЕТОСТ

Оперативна цел: Подобряване на достъпа на ромите да пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях

Подцели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	

<p>1. Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и до различни инструменти и инициативи за самостоятелна заетост. Квалификация и преквалификация на безработни роми, както и на заети роми, в съответствие с професии, търсени на пазара на труда.</p>	<p>1. 1.Повишаване на пригодността за заетост и квалификацията на безработни роми</p>	<p>1.1.1. Организиране на обучителни курсове за безработни лица: а) мотивация за активно търсене на работа; б) професионална ориентация; в)ограмотяване 1.2.1. Осигуряване на заетост чрез: а) Разработване и включване в проекти по ОПРЧР. б)Включване в програми и мерки от ЗНЗ в) насочване към СРМ на първичен пазар.</p>	<p>МТСП, АЗ, Общинска администрация ДБТ частни работодатели</p>	<p>2018-2020г.</p>		<p>Републикански бюджет,ОП, и други донорски програми и проекти</p>	<p>Брой лица завършили обучителни курсове: а)мотивирани с подобрени умения за търсене на работа – 100; б) професионална ориентация и адаптация на пазара на труда – 140; в)ограмотяване- Брой лица с осигурена заетост:</p>
	<p>1.2. Осигуряване на заетост на ромите, търсещи работа</p>	<p>1.2.2.Обучаване на младежи в професионални умения чрез стажуване; 1.2.3.Стимулиране на икономическата инициатива сред хората от малцинствата за развиване на бизнес и производство;</p>	<p>МТСП,АЗ, МОН в съвместно община, училища</p>	<p>2018–2020г.</p>	<p>-</p>	<p>Републикански бюджет, ОП, други донорски програми и проекти</p>	<p>Брой обучени младежи Брой включени лица и самонаети</p>
<p>2.Конкретни механизми за осигуряване на устойчива заетост на роми в активна трудова възраст заедно с представители на работодателите, синдикатите, общините и организациите на</p>	<p>2.1.Подобряването на услугите, предлагани от институциите, за хората търсещи работа и работодателите да ги наемат.</p>	<p>2.1.1.Провеждане на курсове за обучение на служителите в бюрата по труда за придобиване на специфични умения за работа с представители на ромското население и други етнически малцинства. 2.1.2.Назначаване на представители на ромската общност в структурите на</p>	<p>МС, ДБТ МТСП, АЗ</p>	<p>2018-2020г.</p>	<p>-</p>	<p>Републикански бюджет, ОПР</p>	<p>Брой на служителите от дирекция "Бюро по труда" (ДБТ), преминали обучителен курс за работа в мултиетническа среда. Подобрени услугите в сферата на</p>

ромската общност		МТСП и АЗ в области, с преобладаващо ромско население.					заетостта Брой назначени представители на ромската общност в структурите на МТСП и АЗ
------------------	--	--	--	--	--	--	--

Приоритет: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на езика на омразата

Подцели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
						Източник	
1. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека	1.1.Повишаване на квалификацията за ефективна дейност на полицейски служители в мултиетническа среда	1.1.1 Запознаване и разясняване на Наредбата за обществения ред на територията на Община Сливен сред ромското население. Запознаване и разясняване на Закона от защита срещу дискриминацията. 1.1.2. Превантивна работа на полицията и обществеността, съвместно планиране, работни срещи срещу разпространението на наркотици в кварталите със смесено население 1.1.3.Обучение по правата на човека и правата на децата в училище	Община Сливен и РПУ гр. Сливен представители на общността	2018-2020г.			Брой полицейски служители обучени да работят в мултиетническа среда. Брой беседи Брой работни срещи и лица участвали в тях. Конкретни резултати Брой обучени лица. Брой проведени обучения
2. Подобряване на ефективността на работа на МКБППМН по	2.1. Усилване на дейността на МКБППМН чрез включване на представители на	2.2.1. Изработване, отпечатване и разпространение на брошура, включваща	Община Сливен, МКБППМН и РПУ	2018-2020г.	-	Бюджет на МКБППМН	Брой разпространени брошури по училищата от

отношение на деца в мултиетническа среда	общността или НПО в дейността.	информация за дискриминацията 2.2.2. Разработване на програма с придружаваща презентация за толерантността и недискриминирането на различните от нас. 2.2.3. Разработване на програма с придружаваща презентация за законите в Р България	Сливен,				обществени възпитатели Брой изнесени презентации сред учениците от обществени възпитатели по изготвен график
		2.2.4. Работа с училища при подадени сигнали за случаи на дискриминация	Община Сливен, МКБППМН,	2018-2020г.	-	Бюджет на МКБППМН	Брой регистрирани случаи

Приоритет: КУЛТУРА и МЕДИИ

Оперативна цел: Насърчаване на културното многообразие и популяризирането на ромската култура, традиции, обичаи и творчество.

Подцели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
						Източник	
1. Постигане на устойчивост в резултатите на културната интеграция	1.1. Разработване на раздел „културна интеграция” в плана за управление на Община Сливен и плана за развитие на община Сливен	1.1.1. Разработване и реализиране на програми за културна и социална интеграция на общинско ниво, като част от общински програми за развитие	Община Сливен, Читалищат а НПО, библиотеки	2018 – 2020г.		Международни програми, ОП Бюджети на читалища, донорски програми Общински бюджет Държавен	Брой реализирани дейности

						бюджет	
2. Съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етнокултура на ромите, като част от българската национална култура и създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения и културен живот на различни нива	2.1. Създаване на условия за неформално и самостоятелно учене чрез библиотеките	2.1.1. Насърчаване участието на читалищните библиотеки в реализирането на целите на Програма „Българските библиотеки – място за достъп до информация за всеки”, в кварталите и селата с преобладаващо и изцяло ромско население 2.2.2. Подпомагане процеса на усвояване на български език, утвърждаване на трайни навици за четене и учене чрез създаване в читалищата на неформални групи от деца и организиране на забавни и занимателни дейности и състезания	Община Сливен, Читалищат а НПО библиотек и	2018-2020г.		Международни програми, ОП Бюджети на читалища, донорски програми Общински бюджет Държавен бюджет	Брой обхванати библиотеки извън включение в програмата Брой създадени групи; проведени дейности
	2.2. Повишаване на възможностите за съхраняване на ромските традиции и култура, неформално образование и достъп до култура чрез читалищата	2.2.1. Подпомагане институционалното, материалното и техническо укрепване на читалищата в кварталите и селата с почти изцяло ромско население, като модерни центрове за развитие на местната общност	Община Сливен Читалища НПО	2018-2020г.		Международни програми, ОП Бюджети на читалища, донорски програми Общински бюджет Държавен бюджет	Брой подкрепени читалища по програми на Министерството на културата; Брой подкрепени читалища по програми за развитие на читалищното дело в общината;
	2.3. Проучване, съхраняване и популяризиране на ромската култура и фолклор и развитие на любителското творчество	2.3.1. Привличане на даровити деца в читалищата със смесено и почти изцяло ромско население, чрез създаване и развитие на музикални школи и оркестри	Общината Читалищат а НПО	2018-2020г.		Международни програми, ОП Бюджети на читалища, донорски програми Общински	Брой създадени и работещи школи, оркестри, танцови колективи и др. форми; брой привлечени във формите деца

		<p>2.3.2. Привличане на деца и младежи в читалищата в кварталите и селата със смесено и почти изцяло ромско население, чрез включването им в работещи школи и колективи за ромски и български народни танци</p> <p>2.3.3. Популяризиране на ромската култура чрез включване на културни събития културния календар на Община Сливен- 8 април Международен ден на ромите и др.</p> <p>2.3.4. Проучване и популяризиране на автентичния ромски фолклор, чрез привличане на възрастните – носители на фолклора във различни форми на читалищна дейност – сформирание на групи за автентичен фолклор и представянето им на регионални и национални фолклорни събори</p>				бюджет Държавен бюджет	Брой културни събития, свързани с ромската култура, включени в културния календар на общината Брой сформирани групи за автентичен фолклор, брой участници в групите, брой участия в регионални и национални фолклорни събори
	2.4.Подпомагане на млади ромски таланти.	<p>2.4.1. Издирване на млади ромски таланти и представянето им за стипендии по програмата на МК</p> <p>2.4.2. Подпомагане на млади ромски таланти чрез Наредбата на Община</p>	Община Сливен Читалища НПО	2018-2020г.		международни програми за култура; ОП Бюджети на читалища, донорски програми	Брой деца, получили стипендия по програмата на МК и подпомогнати по други програми Брой деца, получили

		Сливен за подпомагане на талантливите деца				Общински бюджет Държавен бюджет	стипендии по Наредбата
3. Читалището – обединяващ център за културна и социална интеграция на ромите в местната общност.	3.1. Подпомагане на процеса за културна интеграция и социализация на младите ромски семейства.	3.1.1. Създаване в читалищата на неформални групи и организиране на лектории за културна приемственост. 3.1.2. Насърчаване на читалищата за изготвяне и защита на проекти, насочени към усвояването на традиционни занаяти от младите роми. 3.1.3. Организиране на арт –работилници, базари на сувенири, изделия и предмети, изработени от участниците в тях и др.	Община Сливен, читалища НПО	2018 - 2020г.		международни програми за култура; ОП Бюджети на читалища, донорски програми Общински бюджет Държавен бюджет	Брой обхванати ромски семейства, брой проведени лектории и практически занятия Брой реализирани проекти, брой обхванати в програмите роми Брой на организиранияте събития, брой на привлечените деца и младежи

IV ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОБЩНСКИЯ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ:

Изпълнението на настоящия План за действие следва да доведе до повишаване нивата на ефективни партньорства и сътрудничество на всички заинтересовани страни- местна власт, ромска общност, нестопански организации за реализиране и решаването на идентифицирани проблеми на хора и общности в уязвимо положение на територията на община Сливен. Същевременно изпълнението на Плана за действие ще създаде необходимите институционални предпоставки за предприемане на целенасочени действия и реализация на програми и политики целящи пълноценното приобщаване на ромската и други общности в сходно положение, както и повишаване качеството на техния живот.

От друга страна, настоящия План за действие и неговото изпълнение концентрира значителен ресурс за изпълнение на планираните дейности, като е израз на политиката на общинското ръководство и неправителствения сектор за максималното му използване за постигане планираните цели и дейности.

Чрез Планът за действие ще се създаде и необходимата институционална основа за планиране и реализиране на значителни ресурси за общината в следващия програмен период до 2020г., които ще допринесат за реалното изпълнение на планираните цели, мерки и дейности и като цяло ще повишат качеството на живот не само на идентифицирани уязвими общности, а и на общината като цяло.

В резултат от изпълнението на Плана за действие и към края на настоящия програмен период очакваме:

- Повишаване качеството на образование на децата от уязвимите групи;
- Създаване на необходимите условия за устойчивост на процесите на интеграция;
- Ограничаване на отпадналите от образователната система ученици с 20%;
- Увеличаване броя на завършилите основно и средно образование -10%
- Увеличаване на посещаемостта на учебни занятия от ученици застрашени от отпадане, вкл. и от уязвими общности;
- Ограничаване нивата на неграмотност сред младите роми с 20%;
- Придобиване на професионални умения от 150 души;
- Намаляване на безработицата с минимум 3 %;
- Намаляване нивата на ранните раждания -30%
- Подобрен достъп на лица от етнически малцинства и др. до здравни и профилактични услуги;
- Отреждане на нови терени за строеж на жилища, детски и спортни площадки;
- Значително подобряване на инфраструктурата в обособените квартали;
- Съхранение и разпространение на културната идентичност;
- Повишаване на информираността на общността за политиките на ЕС насочени към интеграционните процеси;

V. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Оценката на изпълнението на Плана за действие ще се осъществява от Областен съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси (ОССЕИВ) чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Мониторингът се осъществява чрез систематично събиране и анализиране на информация, както и съгласуване на мерките по плановия документ. Община Сливен ще включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението. На база тези функции основните методи на мониторинга са:

1. Отчитане на изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана в административен мониторингов доклад;
2. Формиране на коригиращи мерки, с оглед изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана;
3. ОССЕИВ координира и обобщава получената информация в доклада;
4. Докладът се представя за одобрение пред ОССЕИВ;
5. Докладът се приема от Областния съвет.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Планът за действие на Община Сливен за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация 2018- 2020г. е неразделна част от Областната стратегия за интегриране на ромите на област Сливен 2012- 2020г. и се основава на приоритетите, формулирани в Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012- 2020) и Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия, като обхваща трети планов период.

Планът за действие е документ концентриращ усилията на отговорни институции и неправителствения сектор, местни активни групи на местно ниво да планират и реализират конкретни цели и дейности насочени към изпълнение политиките за социална интеграция на ромите, както и на други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация на територията на община Сливен. Въз основа на дефинирани национални приоритети са планирани мерки и обединени ресурси за разрешаване на идентифицирани проблеми и удовлетворяване потребности на специфични уязвими групи от населението на общината.

Настоящият план за действие задава конкретни насоки за изпълнение на местно ниво на интеграционни политики, насочени към граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация на територията на общината, като се цели повишаване тяхното благосъстояние, създаване на условия за включването им във форми на обществения, икономическия, културния и политическия живот, както и подпомагане процеса на развитие на Община Сливен.

Планът за действие на Община Сливен е отворен документ, който подлежи на допълване и актуализиране.